

DATAN JÄLJET

Tutkimusdataan viittaamisen kehittäminen Suomessa

Työpaja 20.10.2017

Pekka Orponen

Data-asiain kansalliskomitea

Taustaa: Dataviittaukset

- Jotta avoimesta datasta tulisi vakiintunut osa tutkimuskäytäntöjä, dataan täytyy voida *viitata* samoin kuin julkaisuihin.
- Dataviittausten toteuttaminen vaatii, että monet avoimen datan infrastruktuurin osat ja käytännöt ovat jo kohdallaan (vakaat tietoarhivot, pysyvät tunnisteet, metadastandardit, datanhallintakäytännöt)
- Näiden lisäksi tarvitaan vielä yhteisiä näkemyksiä dataviittausten muodosta, data-aineistojen julkaisukäytännöistä, aineistojen tekijyydestä, datan arvottamisesta jne.

Taustaa: Data-asiain kansalliskomitea ja CODATA

- Data-asiain kansalliskomitea (Finnish Committee for Research Data, FCRD) on v. 2015 toimintansa aloittanut, Tiedeakatemiain neuvottelukunnan nimittämä työryhmä, jonka tehtävänä on ”edistää avoimen datan ja tieteen asemaa Suomessa sekä tukea ja parantaa tutkimuksen tietoaineistojen hyödynnettävyyttä ja hyviä tietoaineistojen hallinnan käytänteitä”.
- FCRD myös edustaa Suomea Kansainvälisen tiedeneuvoston (ICSU) datakomiteassa Committee on Data for Science and Technology (CODATA).
- CODATAN piirissä on joitakin vuosia toiminut aktiivinen dataviittaustyöryhmä (TG Data Citation Standards and Practices), joka on mm. ollut laatimassa aihepiirin kv FORCE11-suosituksia.

FCRD kickoff 15.2.2016

Taustaa: Datan jäljet -projekti

- Dataviittausten tematiikka oli vahvasti esillä jo FCRD:n avajaisseminaarin keskusteluissa 15.2.2016 (CODATA/Simon Hodson)
- Aiheesta järjestettiin teemaseminaari ATT Forumin yhteydessä 23.11.2016
- OKM/ATT pyysi FCRD:tä laatimaan selvityksen aihepiirin kansallisesta tilanteesta sekä esityksen tarvittavista suosituksista/tiekartasta keväällä 2017; toteuttajana FCRD:n sihteeri VTM Heidi Laine
- Hankkeen ohjausryhmän pj:na on toiminut Ari Asmi (HY) ja muina jäseninä Ella Bingham (Aalto), Juha Hakala (Kansalliskirjasto), Helena Laaksonen (Tietoarkisto), Petri Myllymäki (HY/HIIT), Susanna Nykyri (HULIB)

Tämän tilaisuuden tarkoitus

- Keskustella Datan jäljet –raportin toimenpidesuosituksista sekä muokata ja työstää niitä kohden konkreettista toteutustiekarttaa (tehtävät ja vastuut, priorisoinnit, toimenpiteiden yhteydet)
- Tilaisuuden jälkeen raporttia muokataan edelleen palautteen pohjalta ja se toimitetaan kommentteille/hyväksyntään ATT-asiantuntijaryhmälle ja OKM:ään
- Vahvistettu tiekartta esitellään ATT Forumissa to 16.11.

Tilaisuuden ohjelma

10.00 Tervetuloa, puheenjohtaja **Pekka Orponen**, Data-asiain kansalliskomitea

10.10 Dataviittausten merkitys avoimen tieteen edistämisessä, tietoasiantuntija **Susanna Nykyri**, Helsingin yliopiston kirjasto

10.30 Eri sidosryhmien roolit kansallisen dataviittausjärjestelmän kokonaisuudessa, IT-palveluasiantuntija **Tuomas Alaterä**, Tietoarkisto

10.50 Datan jäljet -dataviittaustiekartan ja suositusten esitleminen, Datan jäljet -projektin koordinaattori **Heidi Laine**, Data-asiain kansalliskomitea

11.20 Pienryhmäsaleihin siirtyminen

11.30 Pienryhmätyöskentely rinnakkaissessioissa

- Ryhmä 1. Data-arkistojen näkökulma (Datan jäljet -projektin koordinaattori Heidi Laine, Data-asiain kansalliskomitea), Sali 401
- Ryhmä 2. Tutkimuksen ja julkaisemisen näkökulma (erityisasiantuntija **Juha Hakala**, Kansalliskirjasto), Sali 404
- Pienryhmissä on tarkoitus keskustella tiekartan dataviittaus-suosituksista sidosryhmien näkökulmasta. Kummankin ryhmän keskusteluja ohjaa ja seuraa etukäteen nimetty raportööri.

12.30 Pienryhmäraportöörin yhteenveto keskusteluista (palataan saliin 505)

13.00 Tilaisuus päättyy

TERVETULO!